

9. Сюрюн, А.А. (2014). Заметка о тофаларском языке: языковая ситуация // От Бикина до Бамбалюмы, из варяг в греки. Экспедиционные этюды в честь Елены Всеволодовны Перехвальской / В. Ф. Выдрин, Н. В. Кузнецова. – Санкт-Петербург: Нестор-История.
10. Сюрюн А.А. (2016). Тофаларский язык // Язык и общество. Энциклопедия. – Москва: Азбуковник.

## ONOMASTIC UNITS AS AN IMPORTANT PART OF THE LEXICAL LAYER OF THE FRENCH LANGUAGE

**Vafa Seyid**

PhD in Philology, Associate Professor  
Azerbaijan University of Languages, Azerbaijan  
vafaseidova@mail.ru  
Orcid id: 0000-0001-2345-6789

**Abstract.** This article is based on the study of the proper names as an important part of the lexical base of the French language.

Mainly we are talking about the analysis of the etymology of the proper names, the historical and linguistic view of their uses over time.

The article also discusses the replacement of onomastic units with modern names over time, and the emergence of new onomastic units. It is noted that the popular etymology tries to explain proper names and connect them with the known roots.

The article explains that at the current stage of development of society, onomastics plays the role of one of the most important centers of modern human culture and attracts more and more attention of historians and representatives of various fields of science as a cultural reality.

The article concludes that linguists who tried to study proper names based solely on linguistic factors.

**Key words:** onomastics, proper name, toponymy, anthroponymy, brand.

## ONOMASTİK VAHİDLƏR FRANSIZ DİLİNİN LEKSİK QATININ ƏHƏMİYYƏTLİ TƏRKİB HİSSƏSİ KİMİ

**Seyid Vəfa Mirəhməd qızı**

Filologiya üzrə fəlsəfə doktoru, dosent  
Azərbaycan Dillər Universiteti, Azərbaycan

**Xülasə.** Bu məqalə fransız dilinin leksik bazasının mühüm hissəsi kimi xüsusi adların öyrənilməsinə əsaslanır. Söhbət əsasən xüsusi adların etimologiyasının təhlilindən, onların zamanla istifadəsinə tarixi və linqvistik baxışdan gedir.

Məqalədə zaman keçdikcə onomastik vahidlərin müasir adlarla əvəzlənməsindən və yeni onomastik vahidlərin yaranmasından da bəhs edilir. Qeyd olunur ki, məşhur etimologiya xüsusi adları izah etməyə və onları məlum köklərlə əlaqələndirməyə istiqamətlənmişdir.

Məqalədə belə bir nəticəyə gəlinir ki, xüsusi adları tədqiq etməyə çalışan dilçilər yalnız linqvistik faktorlara əsaslanıblar.

**Açar sözlər:** onomastika, xüsusi ad, toponim, antroponim, brend.

Dildəki hər bir xüsusi ad - onomastik vahid ictimai-tarixi inkişafın məhsuludur. Xüsusi adlar keçmişin izlərini özündə mühafizə edib müasir zamana kimi gətirən real faktlardır, tarixin canlı şahidləridir. Dilçiliyin üfüqlərini genişləndirmək, onun inkişafını hərtərəfli təmin etmək üçün onomastik tədqiqatın əhəmiyyəti müasir dövrdə olduqca böyükdür.

Xüsusi adların mənasının və mənşəyinin elmi cəhətdən araşdırılması onların öz əksini tapdığı qədim sənədlərin tədqiqi və zaman keçdikcə onun formalarının tarixi və linqvistik baxımdan transformasiyasının təhlil edilməsindən ibarətdir.

Dilçilikdə adlara aid elm sahəsini öyrənən xüsusi bir bölmə, bütöv bir tədqiqat sahəsi vardır. Bu elm sahəsi onomastika – yun. *onomastikós* – adlara aid olan, *onyma* - ad sözlərinin birləşməsindən əmələ gəlmişdir, ad haqqında elm deməkdir. Xüsusi adların mənşəyi və mənası tarix boyunca yaddaşlarda əbədləşmiş və onların kökü Qərbdə Bibliya mətnlərində gedib çıxır. Lakin maddi sübutlara əsaslanan elmi bir intizam olaraq – yazılar, yazılı sənədlər – onomastika və onun əsas qolları olan antroponimiya (insan adları) və

toponimiyanın (yer adları) mənşəyi yalnız XIX əsrin ortalarına təsadüf edir; elə bu vaxtdan etibarən onomastikanın metod və qaydaları formalaşmağa başlamış, aparılan tədqiqatlar nəticəsində əldə olunan nəticələrin bəziləri sübut olunmuş, digərləri hipotetik və ya mübahisəli olaraq qalır.

Onomastika hər hansı bir dildəki xüsusi adların məcmusudur. Məsələn, fransız dilinin onomastikası, Azərbaycan dilinin onomastikası, ingilis dilinin onomastikası, rus dilinin onomastikası və s. Onomastika dildə dar və geniş mənələrdə işlənə bilər. Geniş mənada işlənən onomastikaya qitələrin, ölkələrin və s. onomastikasını aid etmək olar. Məsələn: Asiyanın onomastikası, Avropanın onomastikası, Antarktikanın onomastikası, Sibirin onomastikası, Alzasın onomastikası və s. Geniş mənada nəzərdə tutulan onomastika sahəsi makroonomastika adlanır. Bundan başqa, onomastika dar mənada da işlənə bilər: rayonlarda, qəsəbələrdə, kəndlərdə və s. işlənən xüsusi adlar, hər hansı bir yazıcının əsərlərində və ya romanında (məs. Onore dö Balzakın "Qorio ata" romanında) xüsusi adlar. Belə kiçik həcmli sahələrdə onomastik vahidlərin tədqiqi ilə məşğul olan elm sahəsi isə mikroonomastika adlanır. [[turuz.com/book/title/Azerbaijan\\_Onomastikasi\\_Baki\\_1990\\_Kiril\\_91s](http://turuz.com/book/title/Azerbaijan_Onomastikasi_Baki_1990_Kiril_91s).]

Onomastikaya aid olan hər bir vahid dilin lüğət tərkibinə daxil olaraq onun zənginləşməsinə əhəmiyyətli dərəcədə təsir edir. Bu vahidlər də digər vahidlər kimi mənsub olduğu dilin ümumi qanunauyğunluqlarına tabe olur. Onomastik vahidlər özünəməxsus spesifikaya malikdir. Onların hər biri bir sosial işarə deməkdir. Bu cəhətlərinə görə də dilçilikdə bəzi mühüm problemlərin həll olunmasında onlar xüsusi rola malikdir. [[turuz.com/book/title/Azerbaijan\\_Onomastikasi\\_Baki\\_1990\\_Kiril\\_91s](http://turuz.com/book/title/Azerbaijan_Onomastikasi_Baki_1990_Kiril_91s).]

Xüsusi adlar, ilk növbədə, dilçilər tərəfindən yaxından öyrənilir, çünki hər hansı bir ad, hansı canlı və cansız təbiət obyektindən bəhs etməsindən asılı olmayaraq (bir insan, heyvan, ulduzlar, küçə, şəhər, kənd, çay, kitab və ya ticarət şirkəti) dil sisteminin bir hissəsi olan, dil qanunlarına uyğun olaraq formalaşan, müəyyən qanunlara görə yaşayan və nitqdə istifadə edilən bir sözdür.

A. Dozaya görə, onomastika "xüsusi adların etimologiyasının sistemli bir şəkildə araşdırılmasıdır", o, leksikologiyanın xüsusi adları, onların etimologiyasını, əmələ gəlməsini, dillər və cəmiyyətlərdə istifadəsini öyrənən bir sahəsidir [Dauzat, 1951: p. 452]. Larousse lüğətində onomastika anlayışına dəqiq tərif verilmişdir: "bu, leksikologiyanın xüsusi adların mənşəyini öyrənən bir sahəsidir (burada şəxslərin adlarını öyrənən antroponimiya, yer adlarını öyrənən toponimiya ayrılır)". Ch. Camproux onomastikanı iki alt qola bölür: "antroponimiya (Yunan dilində *antropos* "insan" və *onoma* "ad") adlar, soyadlar və təxəllüslərlə məşğul olur. Toponimiya (Yunan dilində *topos* "yer" və *onoma* "ad") yer adlarını öyrənir" [Camproux, 1989: p. 6]. Onomastika, əslində, çox vaxt geniş mənada xüsusi isimləri öyrənən bir elm olaraq təyin olunur. Ch. Camproux onomastikaya aşağıdakı tərfi təklif edir: "Onomastika geniş mənada, xüsusi isimləri öyrənən bir elmdir, istər bir təyyarənin, elektrik batareyasının, ülgücün, robotun, jurnalın, (...) hər hansı bir yeməyin və s. adı olsun, istərsə də yer və ya şəxs adı olsun. Məni gəldikdə, o, "öyrənmə obyekti xüsusi adlar" olan onomastikanı dilçilik fənləri arasına daxil edir və buna görə də, onu xüsusi adların mənşəyini araşdıran və onları digər bəşəri faktorlarla əlaqələndirən dilçiliyin bir hissəsi kimi görür. [Mounin, 1955: s.34]

Onomastika, yer adları və ya insanlar olmasından asılı olmayaraq, xüsusi adlar haqqında bütün mümkün məlumatlar toplamağı hədəfləyir. Hatzfeld və Darmesteter'ə görə, xüsusi ad, "... bir insanı fərdi olaraq ifadə etdiyimiz bir söz ..., bir heyvanı ümumilik içərisindən, ayrıca ifadə etdiyimiz bir söz, ... bir ölkə, bir çay, bir gəmi, bir şəhər və s.-ni fərqləndirməyə və ifadə etməyə xidmət edən bir söz olaraq qəbul edilir [7, p. 1288]. Onomastika zaman və məkan daxilində insanların və yerlərin adlarını öyrənməyə xidmət edir, o, bəşəri elm sayılır. H. Akir magistrlik dissertasiyasında onun "canlı insan elmi" olduğunu, yəni bu intizamın insanla birbaşa əlaqəli olduğunu təsdiqləyir. Onomastika tarix, coğrafiya və sosiologiya kimi müxtəlif sahələrlə əlaqədə olur [Arab Karima; Akir Hania, 2020: p.43]

Dil ictimai məfhumdur. Bu və ya digər dilin fərdlər tərəfindən seçilməsi, nitqin müxtəlif formalarda mənimsənilməsi, məhz bu fərdin aid olduğu cəmiyyətlə, etnik və ya ictimai kollektivlə, qısaca olaraq – onun üzvü olduğu mədəni-tarixi birliklə müəyyən olunur. Bununla yanaşı, dilin müxtəlifliyi də, müxtəlif xalqların dini, adət-ənənələri, meylləri və incəsənəti ilə şərtləndiyi kimi, iqtisadi, mədəni və sosial səbəblərlə də şərtlənir. Cəmiyyət müxtəlif siniflərə və qruplara bölündüyünə görə, bu sinif və qruplara aid dil də ayrılaraq dialektlərə bölünür. Lüğət müxtəlifliyi hər bir qrupun və ya sinfin öz müstəqilliyini və sərbəst ifadə tərzini zahirən nümayiş etdirmək istəyi nəticəsində get-gedə daha da böyüyür. Lakin, cəmiyyət, eyni zamanda dili unifikasiya etməyə çalışır. Dilin unifikasiyası daim mədəni ünsiyyətdə olan müəyyən bir sosial qruplar tərəfindən baş verir. Beləliklə, məsələn, ədəbi dilin formalaşmasında ölkənin mədəni-iqtisadi inkişafında iştirak edən sosial qrupların dili mühüm rol oynayır. Dil öz inkişafında ümumi psixoloji, fizioloji və anatomik ilkin şərtlərə əsaslanır; amma, dilin dəyişməsinə şərtləndirən tək element, cəmiyyətin dəyişməsidir.

Onomastik leksika da, ümumiyyətlə, leksikanın və eyni zamanda, dilin bir hissəsi olduğuna görə yuxarıda sadalanan şərtlər bu sahəyə də şamil olunur. Onimlər apelyativlərdən fərqli olaraq ictimai

dəyişikliklərə daha tez reaksiya verir. Adlarda cəmiyyətin ictimai və mədəni həyatı öz əksini tapır. Belə ki, onomastik tədqiqatlar cəmiyyətdə baş verən ictimai prosesləri aşkar etməyə köməklik göstərir və buna görə də, onlar ictimai işlərdə mühüm yer tutmalıdır. Müxtəliflərkə birləşən cəmiyyətdə müəyyən bir ada malik olmaq insana tanınmış hüquqlar verir və ondan bir sıra öhdəliklər tələb edir. Beləliklə, insana doğulan anda verilən adla bərabər elə hüquqları da verilir. Ad insanın cəmiyyətdəki yerinə, qohumluq əlaqələrinə, onun qanuni və maddi hüquqlarına və tutduğu vəzifəsinə şahidlik edir.

Feodalizm dövründə insanın müəyyən bir nəsilə aid olmasını göstərən ad, onun cəmiyyətdə tutduğu mövqeyini, ailəsinin digər ailələr arsındakı yerini təsdiqləyir və xidmət etdiyi sahədə mükəmməl bir vəzifə tutmasına yardımçı olurdu. Vərəsəlik hüquqlarını təsdiqləmək və insanın müəyyən bir nəslə aid olmasını sübut etmək üçün, hətta, nəsil siyahısı (cədvəli) də tərtib edilirdi. Buna misal olaraq Fransada feodalizm dövründə mövcud olan çoxsaylı məşhur ev və ailələri - Maison d'Albret, Maison d'Ardenne, Maison d'Arenberg, Maison capétienne d'Artois, Maison d'Avesnes, Maison de Bade, Maison de Bauffremont, Maison de Médicis, Famille Borgia, Maison de Bourbon, Maison de Brosse, Famille Riquet de Caraman, Maison Romanov, Famille Visconti, Maison de Villamor və s. göstərmək olar.

Ad dilin qanunları əsasında sosial funksiyalar yerinə yetirərək yaşayır və inkişaf edir, baxmayaraq ki, ad sisteminin inkişafını stimullaşdıran səbəblər öz özlüyündə sosial səbəblərdir, yəni bu proses dilçiliyin təsir dairəsindən kənarda baş verir. Hətta onomastikanın struktur komponenti olan adın forması belə məlum olduğu kimi ictimai faktorlarla şərtlənir. Buna hər epoxaya aid xüsusi idarələrin adlarını şamil etmək olar, amma, toponimiya və antroponimiya daha çox konservativ görünsələr də, onlar da bu təsirdən yan keçmir [Superanskaya, 1983: c. 21-26].

Belə ki, məsələn, XIX və XX əsrlərdə baş verən elmin, sənayenin, istehsalın, siyasi həyatın sürətli inkişafı çoxlu mürəkkəb terminlərin, nomenklatura adlarının meydana gəlməsinə gətirib çıxarmışdır. Gündəlik həyatda işlənməsi çətinlik törədən çoxsözlü və çoxmorfemli adlar müxtəlif tipli abbreviaturaların yaranmasına səbəb oldu. Məsələn, «Большой словарь сокращений в современном французском языке» (Koryt, 2008) sözlüyü müxtəlif tiptən olan 9500 abbreviaturanı əhatə edir. Dilçilikdə toponimiya və antroponimiya sahələrində çoxsaylı qısaltmalara rast gəlmək olur: BICE (Bank International pour le Coopération Économique), PLM (Paris-Lion-Méditerranée), UNPI (Union Nationale de la propriété Immobilière) [Koryt, 2008: c.90-150.], - Ch. (Charles, Charlotte), - Gh. (Ghislain, Ghislaine), - Th. (Thérèse, Thomas), - J.-P. (Jean-Paul, Julie-Pierre), - M.-A. (Marie-Anne), - L.-Ph. (Louis-Philippe, Luce-Philomène), - J.-C. (Jésus-Christ) və s. Ədəbi əsərlərdə bütün növlərdən olan çoxsaylı abbreviatur-adlara rast gəlmək olur.

Dildəki hər bir xüsusi ad - onomastik vahid ictimai-tarixi inkişafın məhsuludur. Xüsusi adlar keçmişin izlərini özündə mühafizə edib müasir zamana kimi gətirən real faktlardır, tarixin canlı şahidləridir. Dilçiliyin üfüqlərini genişləndirmək, onun inkişafını hərtərəfli təmin etmək üçün onomastik tədqiqatın əhəmiyyəti müasir dövrdə olduqca böyükdür.

Xüsusi adların mənasının və mənşəyinin elmi cəhətdən araşdırılması onların öz əksini tapdığı qədim sənədlərin tədqiqi və zaman keçdikcə onun formalarının tarixi və linqvistik baxımdan transformasiyasının təhlil edilməsindən ibarətdir.

Xüsusi adlar, ilk növbədə, dilçilər tərəfindən yaxından öyrənilir, çünki hər hansı bir ad, hansı canlı və cansız təbiət obyektindən bəhs etməsindən asılı olmayaraq (bir insan, heyvan, ulduzlar, küçə, şəhər, kənd, çay, kitab və ya ticarət şirkəti) dil sisteminin bir hissəsi olan, dil qanunlarına uyğun olaraq formalaşan, müəyyən qanunlara görə yaşayan və nitqdə istifadə edilən bir sözdür.

Onomastik tədqiqatlar müxtəlif xalqların miqrasiya yollarını və keçmiş məskunlaşma yerlərini, dil və mədəni təmaslarını, dillərin daha qədim vəziyyətini və ləhcələrinin nisbətini müəyyənləşdirməyə kömək edir. Toponimlər (xüsusən də, hidronimlər) çox zaman nəslə kəsilmiş dillər və xalqlar haqqında yeganə məlumat mənbəyi olur. Məsələn, Paris şəhərinin adı eramızdan əvvəl IV əsrədək Lutes adlandırılırdı, lakin Parisii tayfalarının tədricən Sena çayı ətrafında məskunlaşması nəticəsində şəhərin adı dəyişilərək Paris adlandırılmışdır.

İncilə görə, adları ilk alan insanların özləri və yer üzündə onlara məlum olan yerlər, heyvanlar (ev və vəhşi), görünən səma cisimləri olmuşlar. Bu əşyalar və onların adları qədim insanın onomastik yaşayış məkanını təyin edirdi. Vaxt keçdikcə belə məkanlar genişlənir və adları yeni növ obyektlərin adı ilə dəyişdirilirdi.

Onomastika filologiyanın bir qoludur: xüsusi adların mənasının və mənşəyinin elmi cəhətdən araşdırılması, onların öz əksini tapdığı qədim sənədlərin tədqiqi və zaman keçdikcə onun formalarının tarixi və linqvistik baxımdan transformasiyasının təhlil edilməsindən ibarət olan bir elm sahəsidir. Onomastika elmin aşağıdakı sahələrini özündə cəmləşdirir:

1. Filologiya-qədim sənədlərin araşdırılması;

2. Tarix – adların əmələ gəlməsinin tarixi amilləri;

3. Tarixi linqvistika – işləndikləri areala görə sözlərin dillərə uyğun olaraq transformasiyaya uğraması qaydaları. [[fr.wikipedia.org/wiki/Onomastique](http://fr.wikipedia.org/wiki/Onomastique). // [journals.penedition.org/praxematique/1383](http://journals.penedition.org/praxematique/1383)]

Onomastika elminin inkişafı hazırda onimik məkanın inkişaf etməmiş sahələrinin inkişafı ilə xarakterizə olunur. Cəmiyyətin inkişafının hazırkı mərhələsində onomastika müasir insan mədəniyyətinin ən vacib mərkəzlərindən biri rolunu oynayır və mədəni bir gerçəklik olaraq getdikcə daha çox diqqət çəkir, tarixçilər də daxil olmaqla müxtəlif elmi bilik sahələrinin nümayəndələrində də bu sahəyə maraq get-gedə artır. Bu sahədə kəmiyyət və keyfiyyətə böyük nailiyyətlər əldə edilməsinə baxmayaraq, hələ də görülməsi işlər az deyildir. İstər nəzəri, istərsə də tətbiqi onomalogiya sahəsində öz həllini gözləyən aktual mövzular, problemlər saysız-hesabsızdır. Müasir dilçilikdə çox az tədqiqata cəlb olunan xüsusi adların statusunu və bir dildən digər dilə transformasiya yollarını dəqiqləşdirmək üçün onların tədqiqata cəlb olunması aktual bir məsələdir.

Bu baxımdan, dünya dilçiliyində, ümumilikdə, onomastikanın öyrənilməsinə, onun nitq və dildə rolunun tədqiq edilməsinə linqvist alimlər tərəfindən get-gedə daha çox diqqət ayrılmağa başlanmışdır. Bunlara misal olaraq Albert Dauzat, Charles Rostaing, Pierre-Henri Billy, Sébastien Nadiras, Stéphane Gendron, Paul Fabre, P. Cadiot, J. Nef, İ. B. Voronova, Y. V. Qridnev, Y. A. Rılov, O. V. Kisel, A. V. Superanskaya, A. Qurbanov, A. M. Аббасова, N. Xudiyev, H.Ə. Həsənov və s. kimi tanınmış linqvistlərin tədqiqat işlərini misal göstərmək olar.

Məntiqçilərin və son illərdə dilçilərin xüsusi adın nəzəri cəhətdən öyrənilməsində daha da irəliləməyimizə imkan verən təriflərinə baxmayaraq, qeyd etmək lazımdır ki, xüsusi ad haqqında təklif olunan təriflər hələ də məsələnin həlli demək deyildir və onlar tərifdən daha çox mükəmməl nəzəri yanaşmaları təmsil edir. [Camproux, 1989: s. 5-20].

Müasir fransız dilində yeni texnologiyaların yaranması səbəbi ilə (məlumatların toplanması - *data mining*) onomastik vahidlərə artıq yeni tətbiq sahələrində rast gəlmək olur: marketinq, kommunikasiya, risklərin idarə edilməsi, insan resursları və s.

Kryukova buna misal olaraq qeyd edir ki, müasir dövrdə onomastik termin kimi artıq “brend” sözü, yəni, hər hansı bir məhsulu və ya növü eyni adlı toplu məhsulların arasından fərqləndirmək üçün istifadə edilən ad, termin, simvol, işarə və ya dizayn, həmçinin də, onların kombinasiyası dilin leksik bazasına daxil olmuşdur. [Крюкова, 2004: с. 257].

Bu səbəbdən, onomastik vahidlər haqqında irəli sürülən bütün nöqtəyi-nəzərlərdən belə çıxır ki, özünəməxsusluğu ilə yanaşı, xüsusi adın həm də anlaşılması, əlbəttə, maraqlı bir problemdir. Lakin onomastikanın özü tərəfindən linqvistik və məntiqi olaraq yaxşı müəyyənləşdirilməmiş bu xüsusi adlarla əlaqə onomastikaçıya bu adların canlı olaraq, müəyyən bir linqvistik icmanın tərkibində fərqli ifadə sistemləri halında təşkil olunduqlarını görməyi öyrədir. Onları izah etməyə çalışan tarixi-filoloji məqsədlə yanaşı, bu, onların (onları müəyyənləşdirmək mümkün olmazsa) sosial-linqvistik əlamətlərini təsvir etməyə imkan verir [[fr.wikipedia.org/wiki/Onomastique](http://fr.wikipedia.org/wiki/Onomastique). // [journals.penedition.org/praxematique/1383](http://journals.penedition.org/praxematique/1383), s. 33-54].

Onomastikanı müxtəlif yollarla dərk edilə bilməsi üçün müəyyən etmək və xüsusən də, Nouvelle Revue d'Onomastique tərəfindən tətbiq olunan standart formada araşdırmaq - bu iki müzakirə mövzusu bizə nominasiya sistemləri və onomastikanın gələcəyi ilə bağlı araşdırmaların xülasəsini verməyə imkan yaradacaq.

### İstifadə edilmiş ədəbiyyat

1. Крюкова И.В. (2004). Рекламное имя: от изобретения до прецедентности: [монография]. – Волгоград: Перемена. – с. 257.
2. Когут В. И. (2008). Большой словарь сокращений в современном французском языке». – Москва. - Центрполиграф, - 2008, - с. 90-150.
3. Superanskaya A. B. (1973). Общая теория имени собственного. – Москва: Наука. – С. 21-26.
4. Arab Karima; Akir Hania (2020). (Directrice de thèse). Etude des prénoms féminins dans la commune de Bejaia Années 1940-1950: Approche morphosémantique, Mémoire, En vue de l'obtention du diplôme de Master, Université Abderrahmane Mira – Bejaia. – p. 43.
5. Dauzat A. (1951) Dictionnaire étymologique des noms de famille et prénoms de France, Edité par Librairie Larousse. – Paris. – p. 452.
6. Camproux (1989). Ch, les noms de lieux et de personnes. – Paris: Nathan. – p. 6.
7. Hatzfeld A, Darmesteter A. (1924). - Dictionnaire général de la Langue Française. Delagrave. – Paris. – p. 1288.
8. Molino J. (1982). Le Nom propre dans la langue, Langages, n° 66, - Paris. – p. 5-20.
9. Mounin G. (1955). *Les Belles Infidèles*. Cahiers du Sud. – Paris, (1952-53). – 160 p.
10. Revue internationale d'onomastique. (1968). n° 3. – Paris. – p. 33-54.
11. Новый большой французо-русский фразеологический словарь. (2005). – Москва: Русский язык, Медиа. – 1624 стр.